

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3476/2020
07.10.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац, Драгане Маринковић, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Михајло Булајић, адвокат из ..., против тужене Националне службе за запошљавање Београд - Филијала Прокупље, ради уплате доприноса за обавезно социјално осигурање, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Прокупљу Гж 1600/18 од 15.08.2019. године, у седници одржаној 07.10.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Прокупљу Гж 1600/18 од 15.08.2019. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Основног суда у Прокупљу П 718/18 од 23.05.2018. године у делу којим је одлучено о трошковима поступка (став други изреке) и пресуда Вишег суда у Прокупљу Гж 1600/18 од 15.08.2019. године у делу којим је потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 24.800,00 динара у року од 15 дана од дана пријема овог решења са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 19.600,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П 718/18 од 23.05.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезана тужена да јој исплати на име мање уплаћених доприноса за социјално осигурање за период од фебруара 2016. до априла 2016. године надлежним фондовима ПИО новчани износ на основице утврђене правноснажном пресудом Основног суда у Прокупљу П 2450/16 од 08.12.2016. године. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Гж 1600/18 од 15.08.2019. године, одбијене су као неосноване жалбе тужене и тужиље и потврђена првостепена пресуда.

Против другостепене одлуке у делу којим је одлучено о трошковима поступка тужиља је изјавила ревизију позивајући се на члан 404. ЗПП.

Врховни касациони суд налази да су испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца, као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. ЗПП, због потребе разматрања правних питања везаних за трошкове поступка, с обзиром да постоји неуједначена судска пракса по овом питању. Из наведених разлога, одлучено је као у ставу првом изреке овог решења.

Испитујући побијану одлуку у делу којим је одлучено о трошковима поступка у смислу члана 408. у вези члана 420. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиље и обавезао тужену да јој уплати доприносе. Одлучујући о трошковима поступка, нижестепени судови су ценили да је тужила у спору успела делимично и да су доприноси за здравствено, пензијско и инвалидско осигурање садржани у новчаној накнади, те да је тужила ове трошкове могла потраживати у поступку у коме је потраживала и новчану накнаду. С обзиром на то да трошкови поступка превазилазе висину тужбеног захтева и по оцени нижестепених судова нису били потребни, одлучили су да свака странка сноси своје трошкове поступка.

На правилно утврђено чињенично стање, неправилно су примењена правила трошкова поступка.

Правичност је врхунски критеријум (и идеја) и прожима целокупно право. А у пресуђењу може да се примени када закон упућује на његову примену или изузетно када се ради о правној празнини.

У конкретном случају правне празнине нема, па се у имовинскоправним споровима одлука о трошковима не доноси по основу правичности. Само у породичним односима суд води рачуна о „разлозима правичности“ приликом одлучивања о трошковима (члан 207. Породичног закона), што овде није случај јер се ради о имовинском спору, а не породичном.

По правилу странка која изгуби спор дужна је да противној странци накнади парничне трошкове. Она има право да јој се накнаде нужни и потребни трошкови да би се постигла заштита, при чему суд цени све околности (члан 154. ЗПП).

У овом случају тужена је изгубила спор и правилно је од стране првостепеног суда обавезана да противној странци накнади трошкове. У току поступка тужена није истицала да тужилац има код истог суда више парница са истоврсним чињеничним стањем и правним основом. Једино у том случају би првостепени суд био овлашћен да евентуално и поред успеха у текућој парници одбије захтев за накнаду трошкова, јер тужилац би у случају такозваног „цепања потраживања“ злоупотребљавао право и поступао супротно начелу савесности, поштења из члана 9. ЗПП у вези члана 12. ЗОО. Ако су парничне странке биле у уговорном односу на основу уговора о делу (ангажовање тужиоца као вештака), начело савесности и поштења се примењује од момента ступања странака у преговоре па све до престанка уговора (члан 12. ЗОО). У уговорним односима она подразумева искрено и лојално поступање и мање обзира према интересима друге стране. Правни однос између уговорних, а овде парничних странака не престаје испуњењем обавезе (исплата главнице) па се и на заштиту субјективних права у судском поступку примењује начело савесности и поштења и забране злоупотребе права. То начело се мора поштовати све до дефинитивног разрешења спорних односа, јер структуру субјективног права не сачињава само овлашћење већ и захтев за судску заштиту са којим чини целину. То даље подразумева

да се од сваке уговорне стране и у принудној реализацији спорног потраживања захтева савесно поступање и смањење трошкова друге стране.

Несавесно поступа она странка ако из истог чињеничног стања и по истом правном основу потраживање раздваја на више делова и тиме другој странци свесно проузрокује неразумно високе трошкове. Али као што је истакнуто, тужена није истакла приговор да тужилац води више спорова ради наплате затезне камате због доцње у исплати награде за вештачење (главница) и да поступа несавесно, односно врши злоупотребу права, па одбијање захтева за накнаду трошкова или евентуално смањење из истакнутих разлога у овој парници није могуће.

Због тога су тужилци досуђени трошкови поступка на име састава тужбе у висини од 6.000,00 динара, на име заступања од стране адвоката на два одржана рочишта износ од 15.000,00 динара и на име таксе на тужбу и одлуку износ од по 1.900,00 динара, све одмерено према важећој АТ и ТТ.

На основу члана 416. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужена је обавезана да тужилци накнади трошкове ревизијског поступка у висини од 19.600,00 динара, који обухватају трошкове за састав ревизије од стране адвоката у износу од 12.000,00 динара на основу Тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ 121/12), као и трошкове судских такси на ревизију и одлуку по ревизији у износу од по 3.800,00 динара према Тарифном броју 1. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ 28/94 ... 106/15).

**Председник већа
судија**

Звездана Лутовац,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић